

Panium — Numero Uno

Kapitulo Onse

Jeff Pippenger

2025-02-25

Sulod sa pipila ka panahon, gipunting namo ang among pagtagad sa tinagong kasaysayan sa Daniel 11:40, ug sa milabayng mga semana, gidani sa Ginoo ang among pagpamalandong ngadto sa bersikulo 27:

Ug ang mga kasingkasing niining duruha ka hari mapahinungdanon sa pagbuhat ug kadautan, ug mamakak sila diha sa usa ka lamesa; apan kini dili mouswag, kay ang katapusan anha pa sa panahon nga gitagal. Daniel 11:27.

Sa sinugdan, dili ako sigurado sa mga detalye—kanus-a, asa, ug kinsa ang milingkod sa maong lamesa, nga nagasultihanay ug mga bakak—apan kining mga pangutan-a karon ginarepaso na. Sulod sa milabay nga pipila ka mga Adlaw nga Igpapahulay, nakahimo ako ug pipila ka mga kasaypanan samtang gisusi ko kining mga linya. Apan, pinaagi sa akong gitooan nga paggiya sa providensiya, ang mga pakig-alyansa nga ginarepresentahan sa mga bersikulo 13–15, nga ginasimbolohan sa Cesarea Filipos, misugod sa pagpadayag. Bisan pa nga ang pipila ka mga bahin nagakinahanglan pa gihapon ug pagpino, nagatoo ako nga gikuha sa Ginoo ang Iyang kamot gikan niining mga bersikulo aron ikapadayag ang ilang kahulogan.

Kining pagsabot miuswag ug nahimong tin-aw diha-diha dayon human sa Zoom nga panagtigom sa miaging Adlaw nga Igpapahulay. Usa ka semana sa wala pa kana, nadani ang akong hunahuna sa malisod ug masalimuot nga pagtinugbang sa mga kasaysayan diha sa mga bersikulo 10–15. Misulat ako ug nagpadala ug usa ka text message ngadto sa pipila ka mga tawo nga naglatid sa akong mga hunahuna ug nangayo ako nga ipaambit kini sa Biyernes sa gabii. Naninguha ako sa paghan-ay sa mga isyu sulod nianang mga bersikulo, kombinsido nga may usa ka butang nga halalum ug dakong kahulogan. Anaa gayud, apan dili kadto mao ang akong unang gisugyot. Bisan pa sa akong mga kapandolan sulod sa milabay nga usa ka semana ug tunga samtang nakigbisog ako niining maong teksto, naila ko ang usa ka pamilyar nga pagdumala sa Providence. Gihukas sa Ginoo ang patik sa usa ka pinasahi, hinungdanon nga kamatuoran. Sa diha nga ang tawhanong elemento bug-os nang mapadayag ug mapahigawas, ang kamatuoran—nga gibuksan sa Leon sa banay ni Juda—mapamatud-an nga labi pang halalum kay sa akong nasabtan.

Bersikulo Singko hangtod Nuwebe

Si Putin, ingon nga hari sa habagatan, nagapakita kang Ptolemy, nga modaug sa gubat sa Ukraine, sa pagtuman sa bersikulo 11. Sa kasaysayan, ang kadaugan ni Ptolemy IV Philopator sa Gubat sa Raphia nagtuman niini nga bersikulo, nga naglandong daan sa haduol nga kalampusan ni Putin. Ang mga bersikulo 5–9 naglatid sa usa ka kasaysayan nga maampingong naglandong daan sa 1,260 ka tuig nga pagmando sa kapapahan (538–1798) uban sa masinatuyong katukma. Kining mga detalye gisusi na sa makadaghang higayon kaniadto, busa dinhi akong ipasiugda ang usa ka

profetikong timailhan nga natuman sa mga bersikulo 5–9 ug gisubli sa yugto gikan sa 538 hangtod sa 1798.

Kining yugtoa nagsugod pinaagi sa usa ka kasabotan tali sa habagatang gingharian sa Ptolemaic ug sa amihanang gingharian sa Seleucid, nga gipagtibay sa dihang gihatag sa habagatang hari ang iyang anak nga babaye aron ipakasal sa amihanang hari. Kini nga panaghiusa maoy nagpasugod sa usa ka pito ka tuig nga gilay-on sa panahon nga natapos sa dihang gisulong sa habagatang hari ang amihanan, gibihag ang amihanang hari ngadto sa Ehipto, ug ang bihag nga hari sa ulahi namatay human mahulog gikan sa usa ka kabayo.

Usa ka Napasipalahing Kasabotan

Ang pagsulong nagagikan sa usa ka gilapas nga kasabotan. Human nagsugod ang pito ka tuig nga yugto, gisalikway sa hari sa amihanan ang iyang unang asawa aron pakaslan ang prinsesa sa habagatan ug malig-on ang kasabotan. Sa ulahi, iyang gisalikway ang asawa nga taga-habagatan ug gipahiuli ang iyang orihinal nga rayna. Kini maoy hinungdan nga ang unang rayna nagpatay sa rayna sa habagatan ug sa iyang mga kauban, nga nakapasuko pag-ayo sa pamilya sa rayna sa habagatan didto sa Ehipto.

Uban sa propetikong pag-ila, ang pito ka tuig makita ingon nga duha ka yugto nga tag-tulo ug tunga ka tuig, sumala sa gipakita sa tulo ug tunga ka tuig sa wala pa ug sa human sa krus nga sa tingub nagrepresentar sa semana nga pinaagi niini gikompirma ni Cristo ang tugon. Ang tulo ug tunga giila usab diha sa pito ka mga panahon nga tunglo nga gipahamtang sa amihanang gingharian sa Israel sukad sa 723 BC hangtod sa 1798. Kana nga pito ka mga panahon gibahin ngadto sa duha ka yugto nga usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman, uban sa 538 ingon nga tunga-tungang punto. Kining mga hulagway sa pito nga gibahin ngadto sa duha ka yugto nga tag-tulo ug tunga dili hinanali, kini tinuyoan.

Sa pagbahin sa semana, gipalig-on ni Cristo ang tugon; ang krus nagrepresentar sa sentro, ug sa pagbuhat niini, kini nagaila kang Cristo nga sa personal nagpresentar sa mensahe sulod sa tulo ka tuig ug tunga, nga gisundan sa Iyang mga tinun-an nga nagpresentar sa mensahe sulod sa maong kaparehong yugto sa panahon. Sa pito ka mga panahon batok sa amihanang gingharian, ang 538 nagbahin sa kasaysayan ngadto sa usa ka yugto sa dihang ang paganismo nagtunob sa balaang puloy-anan ug sa panon, nga gisundan sa papado nga nagtunob sa balaang puloy-anan ug sa panon sulod sa maong kaparehong yugto sa panahon. Sa symbolismong propetiko, ang “pito” ginarepresentahan pinaagi sa tulo ka tuig ug tunga, nga sa baylo ginarepresentahan pinaagi sa kap-atan ug duha ka bulan, tulo ka adlaw ug tunga o mga tuig, usa ka libo duha ka gatus ug kan-uman, baynte-singko baynte, ug usa ka panahon, mga panahon, ug tunga sa usa ka panahon. Diha sa konteksto, kining tanang mga hulagway mapulihan sa usag usa.

Ang kasabotan nga gihulagway tali sa Gingharian sa Ptolemaico, nga gimandoan sa mga kaliwat ni Ptolemy I (usa ka heneral ni Alexander the Great), nga nagdumala sa Ehipto, ug sa Imperyo Seleucida, nga gimandoan sa mga kaliwat ni Seleucus I (laing usa sa mga heneral ni Alexander), nga nagdumala sa dakong bahin sa Tunga-tungang Sidlakan, lakip ang Sirya, maoy nagtapos sa Ikaduhang Gubat Siryano niadtong 253 BC. Ang gubat nagsugod pito ka tuig sa wala pa niana,

niadtong 260 BC. Pito ka tuig human mapamatud-an ang kasabotan, kini gilapas niadtong 246 BC. Napulog-upat ka tuig, nga nabahin ngadto sa duha ka yugto nga tagpito ka tuig. Ang unang katunga mao ang pakiggubat ug ang ikaduhang katunga mao ang kalinaw. Ang napulog-upat ka tuig nagsugod sa ikaduhang Gubat Siryano ug natapos sa ikatulong Gubat Siryano. Kini nga matang sa simetriya diha sa kasaysayan labi pang napadako sa dihang masabtan mo nga ang kasaysayan gihulagway diha sa mga bersikulo singko hangtod nuebe sa kapitulo onse. Ang kasabotan ug ang paglapas niini mao ang sentro sa mga bersikulo ug sa kasaysayan nga nagtuman niini.

Kini nahiuyon sa pagdominar sa papasiya gikan sa 538 ngadto sa 1798. Haduol sa katapusan nianang panahona, si Napoleon Bonaparte misulod sa usa ka kasabotan uban sa Vatican. Sa paghigot sa paglapas sa Vatican sa Tratado sa Tolentino sa 1797, gipadala ni Napoleon si Heneral Berthier niadtong 1798 aron bihagon ang papa. Ang papa namatay sa Pransiya niadtong 1799. Kining 1,260 ka tuigng yugto gihulagway sa mga bersikulo 31–39.

Ang kasaysayan sa mga bersikulo 5–9 nahisama sa kasaysayan sa mga bersikulo 31–39, nga naghatag ug duha ka mga saksi sulod sa Daniel 11. Ang duha ka linya nagpaambit sa managsamang mga timailhan sa tagna, nga nagpadayag sa mga kalihokan tali sa mga hari sa habagatan ug sa amihanan. Ang matag yugto gisimbolohan sa tulo ug tunga ka tuig, nga nagatapos sa pagdaug sa hari sa habagatan, sa pagdakop kaniya sa hari sa amihanan, ug sa pagdala kaniya ngadto sa yuta sa habagatan, diin mamatay ang duha ka mga hari sa amihanan. Sa duha ka kahimtang, sumala sa giingon sa teksto, ang hari sa habagatan mobalik uban ang inagaw:

Ug dad-on usab niya ngadto sa Egipto ang ilang mga dios uban sa ilang mga prinsipe, ug uban sa ilang mga bililhong sudlanan nga salapi ug bulawan; ug siya magapadayon ug labaw pang mga tuig kay sa hari sa amihanan. Daniel 11:8.

Alang kang Ptolemy, kini mao ang bahandi nga kaniadto gilungkab sa hari sa amihanan; alang kang Napoleon, kini mao ang mga katigayonan sa Vaticano nga gilungkab ug gidala ngadto sa Pransiya. Kining duha ka linya sa pagpamatuod nagpakita nga ang kamatayon sa hari sa amihanan gisimbolohan pinaagi sa pagkahulog gikan sa usa ka kabayo. Sa Pinadayag 17, ang babaye nga nagsakay sa mapintas nga mananap nagarepresentar sa Iglesiang Katolika:

Busa gidala niya ako pinaagi sa Espiritu ngadto sa kamingawan; ug nakita ko ang usa ka babaye nga naglingkod ibabaw sa usa ka mapula nga mapulaon nga mananap, nga napuno sa mga ngalan sa pagpasipala, nga may pito ka ulo ug napulo ka sungay. Pinadayag 17:3.

Ang mapintas nga mananap nga iyang gisakyan mao ang United Nations. Ang Pinadayag 17 naghulagway sa iyang pagpasig-uli ngadto sa gahum human sa makamatay nga samad niadtong 1798. Ingon nga ikawalong gingharian, iyang ipadayon pag-usab ang iyang paghari, nga gisimbolohan pinaagi sa pagsakay sa mapintas nga mananap:

Ug ang babaye nga imong nakita mao kadtong dakong siyudad, nga nagahari ibabaw sa mga hari sa yuta. Pinadayag 17:18.

Ang makamatay nga samad sa 1798 gipaila nang daan sa mga bersikulo 5–9 sa dihang ang hari sa amihanan nahulog gikan sa kabayo ug namatay. Kining duha ka laray sa Daniel 11 nagdagan nga magkaparalelo sa mga bersikulo 41–45. Ang balaod sa Domingo sa USA, nga gimarkahan diha sa bersikulo 41, nagtimaan sa pagsugod sa katapusang pagsakay sa pagka-papa ibabaw sa mananap—usa ka yugto nga gipakita niini nga duha ka laray. Sa dihang mamatikdan ni Ellen White nga “much of the history” nga natuman diha sa Daniel 11 “will be repeated,” ang mga bersikulo 5–9 ug 31–39 motakdo sa mga bersikulo 41–45.

Ang Bersikulo Kuwarenta Lamang

Gikan sa bersikulo 31 hangtod 45, ang bersikulo 40 lamang ang nagbarug sa gawas sa propetikong yugto sa tulo ug tunga ka adlaw. Kini nagrepresentar sa usa ka talagsaong kasaysayan sulod sa katapusang ikatulong bahin sa 45 ka bersikulo ni Daniel. Sa bersikulo 16, ang kasaysayan sa pagano nga Imperyal nga Roma nagpadayag pinaagi sa upat ka mga magmamando—si Pompey, si Julius Caesar, si Augustus Caesar, ug si Tiberius Caesar. Ang kadaugan ni Augustus sa Gubat sa Actium niadtong 31 BC maoy nagsugod sa 360 ka tuig nga pagmando sa Imperyal nga Roma, sa pagtuman sa “panahon” diha sa bersikulo 24:

Siya mosulod nga malinawon bisan ngadto sa labing matambok nga mga dapit sa lalawigan; ug iyang buhaton ang wala buhata sa iyang mga amahan, ni sa mga amahan sa iyang mga amahan; iyang ipang-apod-apod kanila ang inilog, ug ang mga inagaw, ug ang mga bahandi: oo, pagalarawan niya ang iyang mga lalang batok sa mga kuta nga malig-on, bisan sa makadiyot. Daniel 11:24.

Human sa Actium, gihimong usa ka lalawigan sa Roma ang Egipto niadtong 30 BC. Tulo ka gatos ug kan-uman ka tuig sa ulahi, niadtong 330, gibalhin ni Constantine ang kapital sa imperyo gikan sa Roma ngadto sa Constantinople. Kining “panahona” nagtugma sa profesiya sa 1,260 ka tuig nga paggahum sa kapapahan ug sa 7 ka tuig sa mga bersikulo 5–9.

Gikan sa bersikulo 16, ang paganong Imperyal nga Roma nagahari hangtod sa bersikulo 30, nga naglakip sa pakigsaad sa mga Macabeo uban sa Roma ug sa kaliwatan ni Cristo. Apan, ang mga bersikulo 16–30 nahisubay sa mga bersikulo 31–39 ug 41–45. Busa, sa katapusang 30 ka bersikulo sa Daniel 11, makita ang usa ka makanunayon nga linya sa panagna—gawas sa bersikulo 40, diin ang “panahon sa katapusan” gimarkahan sa 1798 ug 1989.

Gawas sa gagmayng eksepsiyon diha sa mga bersikulo 2 ug 3—diin ang katapusan sa walo ka mga presidente mopasa ngadto sa pagkontrolar sa napulo ka mga hari sa United Nations—ang unang duha ka mga bersikulo nagkatugma sa bersikulo 40, nga nagrepresentar sa balaod sa Domingo ug sa pagbalhin gikan sa ikaunom ngadto sa ikapito ug ikawalo nga mga gingharian. Ang mga bersikulo 3 ug 4 nagkatugma sa bersikulo 45 ug Daniel 12:1, nga naghulagway sa pagtungha ug pagkapukan sa ginghariang Griego, nga nagkapareho sa pagkatukod ug pagkalaglag sa pagkapapa diha sa mga bersikulo 41 hangtod sa Daniel 12:1. Ang babaye ug ang mananap nga iyang gisakyan pareho motapos nga walay tabang, nga naglaraw sa sinugdanan ug katapusan sa Daniel 11 gawas sa kasaysayan sa bersikulo 40. Si Alexander the Great nagsimbolo sa United Nations, nga nakighilawas sa bigaon sa Tiro (ang hari sa amihanan sukad sa bersikulo 41 padayon), nga silang

duha mao ang mananap ug ang dragon.

Mga Bersikulo Nuwebe ug Diyes

Ang mga bersikulo 5–9 nagtapos sa panahon sa katapusan niadtong 1798, samtang ang bersikulo 10 nagtimaan sa 1989. Busa, ang gilay-on tali sa mga bersikulo 9 ug 10—gikan sa 1798 ngadto sa 1989—naghulagway sa gipadayag nga bahin sa bersikulo 40, nga nagsugod sa iyang tinago nga kasaysayan. Aron ipatin-aw: hapit matag bersikulo sa Daniel 11 nagpakita sa paghari sa pagka-papa gikan sa 538 ngadto sa 1798. Ang bersikulo 40 naglangkob sa 1798 hangtod sa balaod sa Domingo sa USA. Ang mga bersikulo 6–9 naghulagway sa kapanahonan sa papa pinaagi sa tipo, samtang ang bersikulo 10 nagpaunang timaan sa pagkahugno sa USSR niadtong 1989. Busa, ang mga bersikulo 11–15 naglangkob gikan sa 1989 hangtod sa balaod sa Domingo, sumala sa gihulagway sa mga bersikulo 16, 31, ug 41.

Ang bersikulo 40 nabahin sa duha ka bahin. Ang una, gikan sa 1798 hangtod sa 1989, nagsugod ug natapos sa usa ka “panahon sa katapusan.” Ang ikaduhang katunga nagsugod sa 1989, diin natapos ang unang katunga. Ang mga bersikulo 1 ug 2 nag-ila sa usa ka sunod-sunod nga mga presidente nga nagsugod sa 1989, nga nahiuyon sa ikaduhang bahin sa bersikulo 40. Ang bersikulo 11 nagtimaan sa pagsugod sa gubat sa Ukraine niadtong 2014, samtang ang bersikulo 12 nagpasiugda sa mga sangpotanan nga gidala sa nagmadaugong hari sa habagatan ibabaw sa iyang kaugalingon. Ang bersikulo 13 haduol na sa katumanan, apan dinhi atong mamatikdan nga ang bersikulo 11 nahisakop sulod sa ikaduhang bahin sa bersikulo 40—human sa 1989, apan sa wala pa ang balaod sa Domingo (bersikulo 41).

Ang mga bersikulo 13–15 nagtudlo ngadto sa Gubat sa Panium niadtong 200 BC, ang tuig diin ang pagano nga Roma nagsugod sa pagpatuman sa iyang impluwensiya ibabaw sa kalihokan sa katawhan, nga nalambigit nianang maong gubat. Kay nahitabo kini sa mas sayong panahon kay sa pagsulod ni Pompey sa Jerusalem diha sa bersikulo 16, naghatag kini ug kasaysayanong pamatuod nga nagpaila sa bersikulo 41 ingon nga balaod sa Domingo sa USA.

Ang matag matagnaong linya ug ang iyang kasaysayanong katumanan diha sa Daniel 11 nahimutang sulod sa kasaysayan sa bersikulo 40 (1798 ngadto sa balaod sa Domingo) o gikan sa bersikulo 41 hangtod sa Daniel 12:1. Sa 45 ka bersikulo, ang mga bersikulo 1, 2, 7–15, ug 40—nga naglangkob ug napulo ug duha—magamit sa timeline sa bersikulo 40 sa dihang ipatong ang linya ibabaw sa linya. Ang bersikulo 40 nabahin sa duha ka bahin sa 1989. Ang mga bersikulo 1, 2, ug 10–15 motakdo sa ikaduhang katunga niini. Ang mga bersikulo 1 ug 2 nagsubay sa linya sa mga presidente diha sa kasaysayan sa mananap sa yuta, samtang ang mga bersikulo 10–15 naghulagway sa tulo ka proxy nga mga gubat nga gimaniobra sa hari sa amihanan (ang gahom sa pagkapapa) gikan sa 1989 hangtod sa balaod sa Domingo. Ang tulo ka proxy nga mga gubat nagsugod sa Estados Unidos, nga giila diha sa bersikulo 40 ingon nga “mga karwahe, mga sakayan ug mga magkakabayo.”

Padayon kita sa sunod nga artikulo.